

Problems of Emergency Situations

pesconf.nuczu.edu.ua

ПРОБЛЕМИ
НАДЗВИЧАЙНИХ
СИТУАЦІЙ

Civil Security

Цивільна безпека

International Scientific Applied Conference "PROBLEMS OF EMERGENCY SITUATIONS"

Chemical Technology and Engineering

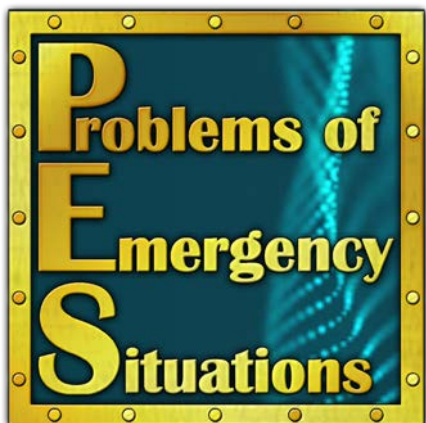
Хімічна технологія та інженерія

Physics and Materials Science

Фізика та матеріалознавство

Applied Geometry, Engineering Graphics and Information Technology
Прикладна геометрія, інженерна графіка та інформаційні технології

19 may 2022
Kharkiv

Міжнародна
науково-практична конференція

Проблеми
надзвичайних
ситуацій

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Харків
19 травня 2022 року

САДКОВИЙ Володимир, доктор наук з державного управління, професор, ректор Національного університету цивільного захисту України (Україна);

АНДРОНОВ Володимир, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, Національний університет цивільного захисту України (Україна);

ANSZCZAK Marcin, EngD, Main School of Fire Service in Warsaw (Poland);

БАНАХ Віктор, доктор технічних наук, професор, Запорізький національний університет (Україна);

БАМБУРА Андрій, доктор технічних наук, професор, ДП «Науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» (Україна);

ВАСЮКОВ Сергій, PhD, Національний інститут ядерної фізики, Рим (Італія);

ГОЛІНЬКО Василь, доктор технічних наук, професор, НТУ «Дніпровська політехніка» (Україна);

ГОЛОДНОВ Олександр, доктор технічних наук, професор, ТОВ «Стальпроектконструкція ім. В.М. Шимановського» (Україна);

ДАДАШОВ Ільгар, доктор технічних наук, Академія Міністерства надзвичайних ситуацій Азербайджанської Республіки, Баку (Азербайджан);

ДАНЧЕНКО Юлія, доктор технічних наук, професор, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності (Україна);

ЛАПЕНКО Олександр, доктор технічних наук, професор, навчально-науковий інститут аеропортів Національного авіаційного університету (Україна);

МАМОНТОВ Ігор, PhD, заслужений юрист України, Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна);

ОТРОШ Юрій, доктор технічних наук, професор, Національний університет цивільного захисту України (Україна);

ПЕТРУК Василь, доктор технічних наук, професор, Інститут екологічної безпеки та моніторингу довкілля (Україна);

РИБКА Євгеній, доктор технічних наук, старший дослідник, Національний університет цивільного захисту України (Україна);

РОМІН Андрій, доктор наук з державного управління, професор, Національний університет цивільного захисту України (Україна);

СУР'ЯНІНОВ Микола, доктор технічних наук, професор, Одеська державна академія будівництва та архітектури (Україна);

ФАТІГ Махмет Ємен, доктор технічних наук, Університет Мехмета Акіфа Ерсоя, Бурдур (Туреччина);

ФОМІН Станіслав, доктор технічних наук, професор, Харківський національний університет будівництва та архітектури (Україна);

ШМУКЛЕР Валерій, доктор технічних наук, професор, Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова (Україна);

ВАСИЛЬЧЕНКО Олексій, PhD, доцент, Національний університет цивільного захисту України (Україна).

МИХАЙЛОВСЬКА Юлія, PhD, Національний університет цивільного захисту України (Україна).

Відповідальний секретар:

РАШКЕВИЧ Ніна, PhD, Національний університет цивільного захисту України (Україна).

Problems of Emergency Situations: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2022. 276 с.

У збірнику включено матеріали міжнародної науково-практичної конференції «**Problems of Emergency Situations**», яка відбулася на базі Національного університету цивільного захисту України, за такими тематичними напрямками: запобігання надзвичайним ситуаціям; науково-практичні аспекти моніторингу та управління у сфері цивільного захисту; реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків; хімічні технології та інженерія, радіаційний та хімічний захист; екологічна безпека та охорона праці.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету пожежної безпеки
(протокол № 9 від 18 квітня 2022 року).*

ЗАКОНОДАВЧА ДОВІДКА ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПОЖЕЖ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ГОРІННЯМ ОПАЛОГО ЛИСТЯ І СУХОЇ ТРАВИ

*Лобачов А.М.¹,
Рашкевич Н.В.², PhD*

¹17 ДПРЧ 2-го ДПРЗ ГУ ДСНС України Кіровоградської області,

²Національний університет цивільного захисту України

З настанням теплої погоди пожежі на відкритій території (житлової забудови, приватних домоволодінь, місць загального користування в межах та поза межами населених пунктів) для навколишнього природного середовища та населення стають справжнім лихом. Небезпека полягає в забрудненні компонентів довкілля, знищенні флори та фауни, загрозі людському життю та здоров'ю.

У більшості випадків пожеж винуватцями виявляються саме люди. Внаслідок господарської роботи – спалюючи опале листя, суху траву, гілки – вогонь часто виходить з-під контролю, рис. 1. Небезпечним є спалювання сухої рослинності чи її залишків поблизу будівель та споруд житлового сектору або на полях поблизу лісових масивів. За умов відсутності довгий час опадів, наявності вітру данні пожежі (рис. 1), особливо восени, мають масовий характер, дуже швидко поширюються та охоплюють великі площі.

Рис. 1. Фототаблиця місця пожежі: а) загальний вигляд території де виникла пожежа; б) місце виникнення пожежі.

В рамках запобігання пожеж, пов'язаних з горінням опалого листя і сухої трави, особливу увагу потрібно звертати як на посилення просвітницької діяльності щодо небезпечного впливу на довкілля і населення, так й на посилення відповідальності за порушення законодавчих вимог.

Відповідно до статті 50 Конституції України [1], статті 9 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» [2] кожному громадянину України гарантоване право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Відповідно до статті 12 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» громадяни України зобов'язані: а) берегти природу, охороняти, раціонально використовувати її багатства відповідно до вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища; в) не порушувати екологічні права і законні інтереси інших суб'єктів [2].

Статті 16 і 22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря» [3] забороняють спалювання листя.

Пункт 3.6.14 Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій [4] наголошує, що спалювання всіх видів відходів на території домоволодінь і в сміттєзбірниках забороняється.

Пункт 4.2 Правил утримання зелених насаджень населених пунктах України [5] наголошує, що на об'єктах благоустрою зеленого господарства забороняється спалювати суху рослинність, розпалювати багаття та порушувати інші правила протипожежної безпеки; пункт 9.1.19 – спалювати листя категорично забороняється.

В Правилах пожежної безпеки в Україні [6] зазначено: пункт 1.1 глави 1 розділу III – опале листя, необхідно регулярно видаляти (вивозити) у спеціально відведені місця; пункт 11.2 глави 11 розділу VI – розпалювання багать для спалювання сухого листя, бадилля, сміття на території житлових будинків, індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків дозволяється на відстані не менше 15 м від житлових та господарських будинків та споруд. Забороняється розведення багать у вітряну погоду.

Обов'язок щодо запобігання випалюванню сухої рослинності та відповідальність за порушення правил пожежної безпеки покладається на землекористувачів (власників, орендарів). Порушення вимог тягтиме за собою штрафи від 3 060 до 6 120 гривень, а для посадових осіб – від 15 300 до 21 420 гривень. За ті самі дії, вчинені в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, доведеться заплатити від 6 120 до 12 240 гривень [7]. За самовільне випалювання рослинності або її залишків передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність, що визначені Кодексом України про адміністративні правопорушення стаття 77¹ [8], Кримінальним кодексом України стаття 245 [9].

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про охорону навколишнього природного середовища: закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.
3. Про охорону атмосферного повітря: закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 50, ст. 678. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12#Text>.
4. Про затвердження Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій: наказ Держжитлокомунгосп України від 17.05.2005 р. № 76. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0927-05#Text>.
5. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень населених пунктах України: наказ Мінбуд України від 10.04.2006 р. № 105. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06#Text>.
6. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні: наказ МВС України від 30.12.2014 р. № 1417. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text>.
7. Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту лісів, запобігання пожежам на землях лісового та водного фонду, торфовищах та на землях інших категорій: Постанова Верховної Ради України. Законопроект № 3526. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/836-IX#Text>.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
9. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.1 31) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

Товарянський В.І. Дослідження процесів тепловиділення за умов пожежі молодих соснових насаджень	44
Фещук Ю.Л., Голікова С.Ю., Циганков А.О., Некора В.С. Обґрунтування протипожежного захисту систем зарядки для електромобілів	46
Хроменков Д.Г., Кравченко Р.І., Гулик Ю.Б. Дослідження щодо методів визначення температури спалаху рідин у закритому тиглі	48
Цвіркун С.В., Удовенко М.Ю., Костенко Т.В., Мельник В.П., Березовський А.І. Особливості евакуації відвідувачів торгово-розважальних центрів	50
Rudakov S., Saimbetova Z. Results of experimental investigations of the resistance of specimens from sheet steel to impact lightning current	52

СЕКЦІЯ 2. НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ МОНІТОРИНГУ ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Гудович О.Д., Юрченко В.О. Проблеми формування компетенцій фахівців у сфері управління цивільним захистом	54
Дейнеко Н.В., Дівізійук М.М., Пономаренко Р.В., Шевченко О.В. Дослідження наноструктур оксиду цинку, отриманих золь-гель методом для використання в газових сенсорах	57
Дорофєєв В.С., Мироненко І.М., Пушкар Н.В. Вплив складу бетону на формування технологічної пошкодженості і фізико-механічні властивості	59
Єлісєєв В.Н., Миргород О.В., Пирогов О.В. Деякі питання управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій	61
Іванець Г.В., Іванець М.Г. Системний підхід щодо оптимізації регіональних територіальних структур цивільного захисту України	63
Лобачов А.М., Раїшевич Н.В. Законодавча довідка щодо запобігання пожеж, пов'язаних з горінням опалого листя і сухої трави	65
Ляшевська О.І. Теоретичні основи ризик-орієнтованого підходу	67
Ляшевська О.І., Яценко О.А. Основні етапи оцінки ризику	69
Майборода Р.І., Отрош Ю.А., Ромін А.В. Проблемні питання захисту цивільного населення від небезпечних чинників артилерійського та ракетного вогню під час воєнних (бойових) дій	71
Майборода Р.І., Отрош Ю.А., Щолоков Е.Е. Проблемні питання у прийнятті рішення адміністративними судами щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення роботи підприємства у разі наявності порушень вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, що створює загрозу життю та здоров'ю людей	73
Мальований М.С., Чорномаз Н.Ю., I. Bordun, Тимчук І.С., Захарко Я.М. Інтегрований процес адсорбції іонів амонію природними дисперсними сорбентами	76
Михайловська Ю.В., Nestorenko O. Питання підтримки прийняття управлінських рішень	78
Морозова Д.М., Отрош Ю.А., Рибка Є.О., Тригуб В.В. Розбір функціональних характеристик програми Pathfinder	80
Раїшевич О.С., Раїшевич Н.В. Основні завдання з розробки перспективного методу контролю атмосферного повітря в зоні надзвичайної ситуації	82
Усачов Д.В., Nestorenko D. Технологічний розвиток міст, як елемент системи підтримки прийняття управлінських антикризових рішень	84

Наукове видання

«Problems of Emergency Situations»

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
19 травня 2022 року*

Problems of Emergency Situations: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2022. 276 с.

За зміст публікацій відповідальність несуть автори

61023, Україна, м. Харків, вул. Чернишевська, 94

Відповідальний за випуск Ю.А. Отрош

Технічні редактори Н.В. Рашкевич, О.В. Васильченко, Ю.А. Отрош, Ю.В. Михайловська

Підписано до друку 30.04.2022

Друк. арк. 20,7

Тир. 100

Ціна договірною

Формат А4

Типографія НУЦЗУ, 61023, м. Харків, вул. Чернишевська, 94